

מתווה לשיחת משוב בשישה צעדים

לינק למאמר באנגלית

הנוסח העברי נכתב בהשראת: המדריך לשיחת משוב בשישה צעדים

שגובש על בסיס הספר: Bambrick-Santoyo, P. (2012). Leverage leadership: A practical guide to building exceptional schools. Jossey-Bass.

הקדמה

מתווה שיחה זה מלווה משוב הניתן לסטודנטית בהתנסות בעקבות תצפית בשיעור שהיא העבירה. המתווה מבנה את השיחה, שלב אחר שלב, ומטרתו להעצים את הסטודנטית בדרך דיאלוגית ולקדם אותה בהתפתחותה המקצועית. להלן פירוט הצעדים:

1. מילה טובה

פתחי את שיחת המשוב בציון לטובה של התמודדות או תפקוד מוצלחים של הסטודנטית בשיעור. את מוזמנת להעלות את הנושא בעצמך ו/או לבקש מהסטודנטית להעלות חוויית הצלחה מהשיעור. כדי להעמיק שאלתי אותה שאלות אחדות על החוויה המוצלחת: "איך הרגשת עם זה?", "מה לדעתך הוביל להצלחה?"

2. הובלה לנקודת קושי מסוימת שזיהית

המטרה בשלב זה היא להוביל את הסטודנטית לנקודה אחת שכדאי לשפר. לשם כך, שאלתי את הסטודנטית שאלה המתמקדת בנקודת החולשה או הקושי שזיהית בתצפית בשיעור. שאלות לדוגמה: "מה הייתה המטרה שלך כש...?", "כיצד נעזרת ב... כדי לעורר עניין?"

3. העמקה בנקודת החולשה שזיהית וגיבוש דרך פעולה

המטרה בצעד זה היא לעבד את הנושא באופן רפלקטיבי ולחשוב על דרכי התמודדות. הרצוי ביותר הוא שהסטודנטית תזהה את הבעיה בעצמה. לכן, בצעד זה מוצגות כמה אפשרויות: מהאפשרות המציעה לסטודנטית מעט פיגומים והכוונה, ועד לאפשרות שיש בה הכוונה ישירה. במהלך השיחה כדאי לגלות גמישות ולנוע בין האפשרויות השונות בהתאם לצורך. כשדנים בבעיה שעלתה חשוב מאוד לוודא שהסטודנטית מבינה היטב מדוע זו בעיה, ומה הרציונל לשיפור.

א. **זיהוי עצמי של הסטודנטית:** אם הסטודנטית מזהה את נקודת הקושי שכדאי לשפר, הובילי את השיחה לדיון בדרכי הפעולה הרצויות לשם שיפור. "מה לדעתך הדרך הטובה ביותר להתמודד עם מקרה כזה?"

ב. **שאלה מכוונת:** אם הסטודנטית לא זיהתה בעצמה את הבעיה שאת זיהית, שאלתי אותה שאלה מכוונת. למשל, "מדוע לדעתך הדרך הזאת שבחרת אמורה לשפר את ההבנה?", "וכשעשית את זה... האם זה מה קיווית שיקרה?" נסי להוביל אותה להבנה של הבעיה. הציגי את תפיסתך, הסבירי את השיקולים הפדגוגיים, ודונו יחד בדרכי הפעולה האפשריות כדי לשפר נקודה זו. אם השאלה המכוונת לא מובילה להבנה של הסטודנטית את הבעיה, היעזרי בדוגמה מתוך השיעור (אפשרות ג).

ג. **שאלה מכוונת תוך הדגמה קונקרטיה מהשיעור:** הדגמה והמחשה יכולות תמיד להועיל לשיח. לכן אפשרות זו מתאימה ליישום אחרי שלב ב, או איתו יחד. היעזרי בדוגמה של התרחשות מתוך השיעור הממחישה את הבעיה. "זוכרת שבשיעור הייתה אינטראקציה עם... מה קרה באותו רגע? למה זה גרם?" רצוי, אם מתאפשר, להציג תיעוד של אותו רגע (תמלול, הקלטה, צילום), ובכל מקרה חשוב שהדוגמה שאת מציגה תהיה מפורטת (ולא כללית). מכאן, דונו יחד בבעיה, בתפיסתך לגביה ובדרכי פעולה.

ד. **אזכור ישיר של הנקודה הדורשת שיפור:** עדיף לבחור באפשרות זו רק לאחר שמוצו האפשרויות הקודמות. אמרי במישרין מה הייתה נקודת החולשה שזיהית בשיעור, וכיצד היה כדאי לעשות אחרת. כדאי להציג לסטודנטית קטע וידאו שממנו אפשר ללמוד על יישום מוצלח של אותו עניין, לנתח אותו ביחד וללמוד ממנו: "מה היא עשתה בסרטון?", "כיצד זה שונה ממה שאת עשית?", "מה אפשר ללמוד מכך?"

תרגלי עם הסטודנטית יחד התמודדות עם מקרה דומה באמצעות משחק תפקידים. אפשר להציע לסטודנטית לבחור את התפקיד (מורה או תלמידה), ואפשר גם לבקש ממנה להיות המורה.

4. תרגול

נסחו ביחד את דרך הפעולה והטמיעו אותה בתוך מערך או מערכי השיעורים הבאים.

5. תכנון לעתיד

קבעו מועד לתצפית חוזרת שתתמקד ביישום דרך הפעולה ששוחחתי עליה.

6. קביעת מועד לתצפית חוזרת